

Рівненський державний гуманітарний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 17. Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

Освітній ступінь магістр
(бакалавр/магістр)

Інститут, факультет, відділення Психолого-природничий факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни «*Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи*» для здобувачів освітнього ступеня *магістр* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (Географія)* за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)».

Мова навчання: українська.

Розробники: Трохимчук І.М., кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Протокол № 11 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол №4 від «2» вересня 2020 року

Голова навчально-методичної комісії доц.Сяська І.О.

© Трохимчук І.М., 2020

© РДГУ, 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Обов'язкова	
Модулів — 2	Спеціальність <u>014 Середня освіта (Географія)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин — 90		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2,0 самостійної роботи студента — 4,0	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	14 год.	2 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: 12	
Вид контролю: іспит			
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «*Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи*» є висвітлення методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності, що сприятиме орієнтації здобувачів вищої освіти в складному процесі наукового дослідження з географії, підвищенні професійної майстерності та здатності до проектування і здійснення освітнього процесу з урахуванням особливостей соціокультурного середовища й рівня розвитку особистості.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «*Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи*» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з методиками розвитку наукового мислення учнів у процесі проведення дослідницької, пошукової роботи з географії;
- вивчення основ організації науково-дослідної роботи та обґрунтування доцільності наукового підходу до природокористування, єдності навколишнього середовища, людини та її діяльності у територіальному аспекті;
- формування розуміння ролі географії у розв'язанні економічних, екологічних і соціальних проблем суспільства.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти наступними **компетентностями**:

загальними:

- ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, застосовувати знання на практиці.
- ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді.

фаховими:

ФК 1. Здатність продемонструвати знання і розуміння сучасних теоретичних та методологічних основ географії, а також методик викладання географії у старшій школі.

ФК 2. Здатність застосовувати набуті географічні і педагогічні знання, сучасні методики і освітні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), зокрема у старшій школі.

ФК 5. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК 6. Здатність збирати, порівнювати, аналізувати і представляти географічну інформацію у викладанні географії в ЗЗСО, використовувати сучасні педагогічні методи і підходи, в тому числі геоінформаційні технології.

ФК 8. Здатність до застосування та інтегрування знань і розумінь споріднених педагогічних, природничо-географічних та суспільно-географічних напрямів, спеціалізацій;

ФК 11. Здатність до організації та проведення шкільної науково-дослідницької роботи з географії, розв'язування олімпіадних завдань з географії.

ФК 12. Здатність до застосування набутих педагогічних та спеціальних фахових знань для забезпечення якості освітнього процесу.

Очікувані результати навчання:

ПРН 6. Знати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат конкретних галузей географії (у тому числі й на іноземній мові), їх теоретичні й емпіричні досягнення в природничій та суспільній географії, порівнювати різні погляди на проблемні географічні питання.

ПРН 7. Уміти вибирати та застосовувати основні дослідницькі методики та інструментарій з географії, які є типовими та інноваційними у старшій школі.

ПРН 12. Доносити результати власного дослідження із використанням різних способів презентації педагогічних, географічних моделей, включно з картографічним методом, його принципами та правилами.

ПРН 13. Формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в освітньому процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією під час характеристики окремих географічних об'єктів і територій.

ПРН 17. Уміти реалізовувати в освітньому процесі зміст, структуру шкільної науково-дослідницької роботи з географії (у тому числі в польових умовах) та виконувати географічні завдання різних рівнів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3,0 кредити ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЕТАПИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ГЕОГРАФІЇ

Тема 1. Поняття про наукове дослідження з географії.

Технологія навчання як дослідження.

Поняття про наукове дослідження. Загальна схема наукової роботи. Визначення теми, мети і завдання географічного дослідження. Збирання матеріалу для наукової роботи. Поняття об'єкта дослідження. Виявлення та аналіз специфіки дослідження в галузі географії. Роль об'єкта і предмета дослідження у процесі дослідження та забезпеченні його результативності й ефективності. Специфіка роботи з літературою та іншими джерелами інформації.

Тема 2. Етапи наукових досліджень у галузі географії.

Підготовчий, польовий та камеральний етапи. Підготовчий етап. Збирання даних. Поняття про вихідну інформацію. Визначення об'єкта польових досліджень. Польові та камеральні географічні дослідження. Статистична інформація, методика її збирання та опрацювання. Анкетування та бесіда як важливі джерела географічної інформації.

Особливості кожного з етапів дослідження. Вибір методів дослідження та їх адаптація до вихідної інформації. Наукове дослідження як інтегральне поєднання знань про об'єкт і предмет наукового пізнання. Інструктаж з техніки безпеки під час проведення шкільних польових досліджень з географії.

Тема 3. Загальнонаукові та спеціальні географічні методи досліджень.

Методологічна основа досліджень та її роль у науково-дослідницькій роботі. Поняття про методи наукового дослідження та їх види. Загальнонаукові та спеціальні географічні методи.

Методи збирання первинної географічної інформації (польові, стаціонарні дослідження, дистанційні методи). Методи оброблення географічної інформації (географічне порівняння, наукове пояснення, системний аналіз, метод моделювання, історичний метод, статистичний метод, соціологічний метод). Літературний та описовий методи дослідження. Картографічний метод дослідження. Способи і засоби картографування різних географічних об'єктів, явищ та процесів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ЛАНДШАФТНА ОБОЛОНКА ЯК ОБ'ЄКТ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 4. Форми наукових досліджень з географії.

Дослідницька робота з різними навчальними картами – фізичною, кліматичною, природних зон, економічною, політико-адміністративною та ін. Робота з контурними та топографічними картами: визначення сторін горизонту, знаходження географічних координат певних географічних точок, вимірювання відстаней у кілометрах і градусах, нанесення на контурні карти географічних об'єктів тощо. Робота з картосхемами підручників, таблиць, атласів як засіб конкретного дослідження географічного об'єкта (місцевості, річки, каналу, підприємства тощо). Науково-дослідна робота з картинами, планом місцевості, фотоілюстраціями, схемами та іншими видами конкретного зображення, які доповнюють і поглиблюють знання учнів. Робота з текстами підручників, журналів, наукової літератури, газет, вікторин. Робота з статистичними матеріалами, графіками, діаграмами розвитку народного господарства (району, області, країни), населення (населені

пункти, густина населення, заселеність, соціальний стан, розміщення трудових ресурсів та ін.).

Робота з макетами форм поверхні, (долини річки, рівнина, плоскогір'я, гірський хребет), діючими моделями (водотривкі і водопроникні породи, підземні води, водоспади тощо). Робота з колекціями ґрунтів, корисних копалин, гірських порід та мінералів, будівельних матеріалів; їх якісний і кількісний склад на території району, області, країни.

Тема 5. Науково-дослідна робота з географії краєзнавчого спрямування.

Вивчення рідного краю під час екскурсій у природу (до річки, озера, в ліс), на промислове підприємство (завод, фабрику, деревообробний комбінат), на сільськогосподарське виробництво (фермерське господарство, птахофабрику, овочеву теплицю).

Знайомство з околицями свого поселення. Орієнтування на місцевості та окомірне знімання. Знайомство із геологічною будовою і гірськими породами найближчих околиць поселення. Екскурсії до кар'єрів та геологічних відслонень. Вивчення форм рельєфу на місцевості. Сходження на домінуючу вершину в околицях поселення. Виділення ерозійних (яр, балка, річкова долина) та акумулятивних форм рельєфу. Подорож до найближчої річки, озера, болота. З'ясування гідрологічних і біологічних особливостей водойм. Оцінка якостей води та екологічного стану водних об'єктів природних комплексів. Планування маршрутів і тривалості мандрівок. Робота по вивченню погодних умов (мікроклімату) своєї місцевості (визначення температури й тиску повітря, напрямку вітру, кількості опадів, стану неба та інших явищ природи).

Тема 6. Формування базових дослідницьких умінь в учнів середньої школи.

Класно-урочна форма організації дослідницької роботи з географії. Навчальний характер дослідницько-пошукової роботи з географії. Створення нових особистісних цінностей та індивідуальних досягнень учнів в умовах самостійної пошукової практики. Навчально-практичні дослідження з географії за проектом нової навчальної програми.

Організація дослідницько-пошукової роботи географічного гуртка. Особливості методики проведення дослідницьких занять географічного гуртка. Географічні науково-дослідні факультативи. Методичні особливості проведення факультативних занять.

Клубна форма позакласної науково-дослідної роботи з географії як одна з найбільш перспективних. Основні форми занять шкільного географічного клубу.

Тема 7. Науково-дослідна робота з географії в Малій академії наук.

Наукові товариства учнів, які організують свою діяльність у формі регулярної роботи наукових гуртків, секцій, клубів, факультативів, навчальних лабораторій, індивідуальної роботи учнів під керівництвом науковців, наукових конференцій, колоквиумів, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт тощо. Практичні та теоретичні рекомендації для написання науково-дослідницьких робіт у системі МАН України з географії. Алгоритм написання науково-дослідницьких робіт. Захист наукового дослідження.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль1. Етапи наукових досліджень у галузі географії.													
Тема 1. Поняття про наукове	12	2	2	–	–	8	14	1	1	–	–	12	

дослідження з географії.												
Тема 2. Етапи наукових досліджень у галузі географії	12	2	2	-	-	8	14	1	1	-	-	12
Тема 3. Загальнонаукові та спеціальні географічні методи досліджень.	12	2	2	-	-	8	13	-	1	-	-	12
Разом за змістовним модулем 1	36	6	6	-	-	24	41	2	3	-	-	36
Змістовий модуль 2. Ландшафтна оболонка як об'єкт географічних досліджень.												
Тема 4. Форми наукових досліджень з географії.	12	2	2	-	-	8	13	-	1	-	-	12
Тема 5. Науково-дослідна робота з географії краєзнавчого спрямування.	16	2	2	-	-	12	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Формування базових дослідницьких умінь в учнів середньої школи.	12	2	2	-	-	8	13	-	1	-	-	12
Тема 7. Науково-дослідна робота з географії в Малій академії наук.	14	2	4	-	-	8	11	-	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 2	54	8	10	-	-	36	49	-	3	-	-	46
Усього годин	90	14	16	-	-	60	90	2	6	-	-	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Формування вміння учнів визначати і розрізняти основні наукові поняття.	2
2.	Особливості проведення шкільних польових досліджень з географії.	2
3.	Методи оброблення географічної інформації.	2
4.	Методичні особливості роботи з географічними картами.	2
5.	Краєзнавчий компонент сучасних географічних досліджень	2
6.	Методика організації гурткової дослідницько-пошукової роботи з географії.	2
7.	Підготовка науково-дослідницьких робіт у системі МАН України з географії.	2
8.	Захист науково-дослідницьких робіт.	2
Разом		16 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	2	3	
1.	Специфіка організації та проведення дослідження в галузі географії.	8	10
2.	Польові та камеральні географічні дослідження.	8	10
3.	Методичні аспекти роботи з картосхемами.	8	10
4.	Якісний та кількісний аналіз зібраної інформації.	8	10
5.	Організація і проведення геологічних досліджень.	6	10
6.	Вивчення форм рельєфу на місцевості.	6	10
7.	Навчально-практичні дослідження з географії за проектом нової навчальної програми.	8	10
8.	Особливості проведення географічних досліджень з використанням новітніх інформаційних технологій.	8	10
	Разом	60 год.	82 год.

Примітка: 60/82 – денна форма/ заочна форма навчання*

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ.

1. Скласти словник термінів та понять за матеріалами курсу (5 балів).
2. Підготувати презентацію на тему «Оцінка якостей води та екологічного стану водних об'єктів природних комплексів»(15 балів).

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи» використовують наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, співбесіда, дискусія тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань з дисципліни викладач здійснює за рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюють за 100-бальною шкалою.

а) поточний контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на занятті;
- оцінювання контрольних робіт;
- оцінювання завдань для самостійної роботи;
- тестовий контроль.

б) підсумковий контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на заліку.

- МО1 – іспит;
- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист практичних робіт;

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента під час оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання усіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина засвоєння та характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних та інших інформаційних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, в їхньому взаємозв'язку та розвитку;
- характер відповідей на запропоновані питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність, повнота тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення для вирішення практичних завдань.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контроль за процесом засвоєння студентами курсу та якістю знань здійснюватиметься у ході поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль передбачає:

- перевірку знань студентів у ході практичних занять (усні відповіді, виконання презентацій, виконання навчально-дослідних завдань, проектів, перевірка письмових завдань самостійної підготовки);
- представлення проекту, за темою передбаченими змістовими модулями.

Виконання індивідуального проекту з вивчення курсу оцінюються за 10 бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	ПК (іспит)	Сума
ЗМ 1			ЗМ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	40	100
4	4	4	4	4	4	6			
2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 4 бали	2+2 бали (ВПР) + 2 бали (ВСП) = 6 балів			
Модульний контроль – 5			Модульний контроль – 5						

Примітка: ВПР – виконання практичної роботи; ВСП – виконання самостійної роботи.

Розподіл балів:

– перевірка готовності студентів до виконання практичних робіт, своєчасне виконання та захист – 2 бали;

– оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи (підготовка реферату, презентація результатів виконаних завдань та досліджень) – 2 бали.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

– навчально-методичні матеріали з курсу;

– методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів.

13. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Наукове дослідження та його характеристика.
2. Роль об'єкта і предмета дослідження у процесі дослідження та забезпеченні його результативності й ефективності.
3. Методика організації збирання матеріалу для наукової роботи.
4. Поняття про вихідну інформацію в географічному дослідженні.
5. Польові та камеральні географічні дослідження.
6. Методика збору та опрацювання статистичної інформації.
7. Додаткові джерела географічної інформації.
8. Особливості кожного з етапів організації та проведення географічного дослідження.
9. Вибір методів дослідження та їх адаптація до вихідної інформації.
10. Інструктаж з техніки безпеки під час проведення шкільних польових досліджень з географії.
11. Поняття про методи наукового дослідження та їх види.
12. Методологічна основа досліджень та її роль у науково-дослідницькій роботі.
13. Методи збирання первинної географічної інформації.
14. Методи оброблення географічної інформації.
15. Способи і засоби картографування різних географічних об'єктів, явищ та процесів.
16. Дослідницька робота з різними навчальними картами.
17. Робота з контурними та топографічними картами.
18. Робота з картосхемами підручників, таблиць, атласів як засіб конкретного дослідження географічного об'єкта.
19. Особливості роботи з статистичними матеріалами, графіками, діаграмами.
20. Методика роботи з колекціями ґрунтів, корисних копалин, гірських порід та мінералів.
21. Орієнтування на місцевості та окомірне знімання.
22. Вивчення форм рельєфу на місцевості.
23. З'ясування гідрологічних і біологічних особливостей водойм.
24. Планування маршрутів і тривалості мандрівок, їх методичні особливості.

25. Робота по вивченню погодних умов.
26. Навчально-практичні дослідження з географії за проектом нової навчальної програми.
27. Організація дослідницько-пошукової роботи географічного гуртка.
28. Методичні особливості проведення факультативних занять.
29. Клубна форма позакласної науково-дослідної роботи з географії.
30. Наукові товариства учнів.
31. Алгоритм написання науково-дослідницьких робіт.
32. Види дослідницьких умінь учнів.
33. Критерії сформованості умінь учнів.
34. Навчально-практичні дослідження учнів з географії.
35. Особистісні та дослідницькі компетенції учнів.
36. Класифікація методів наукового пізнання.
37. Психолого-педагогічні умови проведення географічного експерименту.
38. Моніторинг якості навчальних досягнень учнів.
39. Методика проведення консультацій і індивідуальних занять.
40. Науково-дослідна діяльність з географічних дисциплін та її планування.
41. Планування оптимальної системи засобів і методів навчання у процесі дослідницької роботи.
42. Специфіка використання сучасних технологій навчання в рамках вивчення географічних дисциплін.
43. Лекторська майстерність вчителя як необхідна умова забезпечення результативності навчально-пізнавальної діяльності учнів.
44. Організація проблемного гуртка або проблемної групи з географії.
45. Теоретичні методи науково-географічних досліджень.
46. Базові дослідницькі вміння учнів.
47. Експедиційні та польові дослідження в рамках написання науково-дослідницької роботи з географії.
48. Опрацювання літературних джерел за темою дослідження.
49. Способи картографічного зображення на тематичних картах.
50. Картодіаграми та методика їх використання.
51. Порівняльна характеристика способів картографування та їхнє сумісне застосування.
52. Етап роботи над текстом науково-дослідницької роботи.
53. Методика написання висновків до наукової роботи.
54. Загальні вимоги до оформлення науково-дослідницької роботи.
55. Захист науково-дослідницької роботи.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кобернік С. Практичні роботи в шкільних курсах географії // Географія та основи економіки в школі. – 2007. – № 11-12. – С. 2-10.
2. Мальська М. Країнознавство: теорія та практика. Підручник / М.Мальська, Н.Антонюк, Ю.Занько, Н.Ганич. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 527 с.
3. Масляк П.О. Країнознавство: підручник / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2007. – 292 с.
4. Методичні рекомендації щодо викладання географії у 2019/2020 навчальному році. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01. 07. 2019 р. № 1/11-5966.
5. Пустовіт Г.П. Методика навчання географії : навч. посіб. для студентів спец. 014 Середня освіта (Географія) / Г.П. Пустовіт, О.П. Войтович, В.О. Мартинюк, М.І. Костолович, І.М. Трохимчук. – Рівне: РВВ РДГУ, 2019. – 117 с.
6. Ягенська Г.В. З досвіду організації дослідницької діяльності учнів основної школи / Г.В.Ягенська // Інноваційні технології в природничій освіті: зб. наук. мет. праць. – Луцьк: ВППО. 2011.- С.322-344.

Допоміжна

1. Врублевська М.О. Секрети успішного уроку географії / М.О. Врублевська - Х.: Вид. група «Основа», 2005.-144 с.
2. Карти та робота з ними / упоряд.: В.Серебрій, Н.Муніч. - К.: Шк.світ, 2007. - 128 с.
3. Даценко Л.М. Місце екскурсій та походів у вивченні корисних копалин в шкільному курсі географії/Л.М. Даценко, Т.В. Зав'ялова, О.В. Непша, Ю.І. Самек//Географія та екологія: наука і освіта. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Географія та екологія: наука і освіта», 17-18 квітня 2008 р.- Умань: СПД Сочінський, 2008. – С. 44- 47
4. Концепція державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006-2010 роки // Освіта України. – 2006. – № 48 (741). – 30 червня. – С. 1- 3. 4. Набока Л.Я. Методи забезпечення педагога-дослідника/Л.Я. Набока, М.І. Скрипник//Післядипломна освіта в Україні. – 2003. – №2. – С. 61-66.
5. Непша О.В. Краєзнавче значення туристських походів на об'єкти природно-заповідного фонду Мелітопольського району/О.В.Непша, А.І. Кондратенко// Мелітопольські краєзнавчі читання/Зб. матеріалів III відкритої регіональної науково-практичної конференції, 16 грудня 2016 р. на базі Мелітопольського міського краєзнавчого музею. –Мелітополь, 2016. –С. 45- 47.
6. Прохорова Л.А. Туристський похід з учнями по вивченню геології рідного краю/Л.А. Прохорова, О.В. Непша, Т.В. Зав'ялова// Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи: збірник матеріалів II-ої Міжнародної науково-практичної конференції/ [редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Баку –Ужгород – Дрогобич: Півсвіт, 2017. – С. 401-403.

15. Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. Методологічні основи географічних наукових досліджень учнів Малої академії наук України : навч.-метод. посіб. / [А. Романів, О. Романів, О. Ярошенко та ін. ; відп. за вип. О. Лісовий, С. Лихота]. – Режим доступу: http://man.gov.ua/files/49/Method_osnovi_Geograf_ND.pdf – Назва з екрану.
2. Стецишин М.М. Формування у учнів знань про клімат у процесі вивчення курсу «Географія материків і океанів»/М.М. Стецишин, О.В. Непша// Нові виміри сучасного світу: збірник матеріалів VIII Міжнародної наукової Інтернет-конференції (12-30 листопада 2012 року) – Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2012. – С. 19-21.
3. Стрелкова Ю.О. Загальні принципи організації дослідницької діяльності учнів [Електронний ресурс] – режим доступу до ресурсу: kyivobl.man.gov.ua/zakhody/Poradi_psihologa/ZAGALNI_PRINTS.
4. Географічний портал Ойкумена. Geo-Site.ru

Бібліотеки:

1. РДГУ: абонент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31.
2. Абонент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3.
3. Абонент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека– м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63.

Робоча програма навчальної дисципліни «*Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи*».

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «*Організація шкільної географічної науково-дослідної роботи*».

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.